

**A CRITICAL STUDY OF THE ETHICAL THOUGHTS
REGARDING THE RULE OF LAW OF THE
INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS
ACCORDING TO PHRA DHAMMAPITAKA
(P. A. PAYUTTO)'S VIEW**

PHITUX SANGSAYAN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS (ETHICAL STUDIES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2003**

**ISBN 974-04-3175-5
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเชิงจริยศาสตร์ในหลักนิติธรรมของคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลตาม
 ทรรศนะของพระธรรมปิฎก (A CRITICAL STUDY OF THE ETHICAL THOUGHTS
 REGARDING THE RULE OF LAW OF THE INTERNATIONAL COMMISSION
 OF JURISTS ACCORDING TO PHRA DHAMMAPITAKA (P.A. PAYUTTO)'S
 VIEW)

พิทักษ์ แสงสายัณห์ 4037306 SHES/M

อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พิเชษฐ กาลามเกษตร์, M.A., วรียา ชินวรรณ, Ph.D.,
 นรินทร์ พันทรกิจ, M.A., สมภาร พรมทา, Ph.D., จิรนิติ หะวานนท์ S.J..D.,

วิทยานิพนธ์นี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาวรรณกรรมเพื่อวิเคราะห์เชิง
 เปรียบเทียบและวิจารณ์ทางด้านจริยศาสตร์ต่อแนวคิดหลักนิติธรรมของคณะกรรมการนักนิติศาสตร์
 สากล และของพระธรรมปิฎก

จากการศึกษาพบว่า หลักนิติธรรมเป็นหลักการที่อ้างอิงของระบบกฎหมายที่ใช้ในสังคม
 ซึ่งครอบคลุมหลักความเป็นธรรมในแง่การปกครองด้วยกฎหมาย ในแง่ความยุติธรรมในเชิง
 กระบวนการ และในแง่ความยุติธรรมในเชิงเนื้อหาสาระ แนวคิดเหล่านี้ทั้งในแนวคิดของคณะกรรมการ
 นักนิติศาสตร์สากล และของพุทธจริยศาสตร์มีความเชื่อมโยงกับทรรชนะต่อธรรมชาติมนุษย์ สถานภาพ
 และเป้าหมายของชีวิต

ทั้งนี้ พระธรรมปิฎกมีทรรชนะว่า หลักนิติธรรมของคณะกรรมการนักนิติศาสตร์
 สากล ถึงแม้เน้นความสำคัญศักดิ์ศรีมนุษย์เป็นหลัก แต่มีรากฐานความคิดแบบจริยธรรมเชิงลบ ไม่
 อาจนำพามนุษย์ให้บรรลุไปสู่ความสุขที่แท้จริงอัน ได้แก่ อิสรภาพและเสรีภาพทางปัญญา อันเป็น
 เป้าหมายของมนุษย์ และนำพาสังคมไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกที่ประสานกันอย่างเป็นเอกภาพ
 เพื่อการบรรลุธรรม อย่างไรก็ตาม หลักนิติธรรมดังกล่าว ไม่ขัดขวางหลักการเรื่องการแสวงหาความ
 สงบสุขทางจิตใจของปัจเจกบุคคล ดังนั้น จึงอาจใช้หลักนิติธรรมในฐานะเป็นกลไกพื้นฐานในการ
 พัฒนามนุษย์และจัดวางระบบทางสังคม โดยเฉพาะในส่วนของกฎหมายที่มุ่งไปสู่การบรรลุอิสรภาพที่
 แท้จริงของปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกในสังคม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า หลักนิติธรรมของ
 คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลและทรรชนะในทางพุทธจริยศาสตร์ของพระธรรมปิฎกไม่ใช่สิ่งที่
 ขัดแย้งหรือเป็น คู่แข่งกัน หากแต่พุทธจริยศาสตร์มองว่า หลักนิติธรรมเป็นเพียงระยะผ่านที่
 จำเป็นของสังคม แต่ไม่ควรหยุดหรือให้ความสำคัญอย่างที่สุดต่อสิ่งนี้ เนื่องจากในการอยู่ร่วมกันเป็น
 สังคมโดยมีเป้าหมายอยู่ที่ทั้งสังคมและปัจเจกบุคคลตามทรรชนะของพุทธจริยศาสตร์ จะต้องมีความ
 เป็นอิสรภาพที่แท้จริง ทั้งของปัจเจกบุคคลและสังคม

เพราะฉะนั้น พุทธจริยศาสตร์จึงควรได้รับการพิจารณาเพื่อนำมาใช้เป็นรากฐาน
 ของการปรับใช้หลักนิติธรรมและระบบกฎหมายในสังคมปัจจุบัน

A CRITICAL STUDY OF THE ETHICAL THOUGHTS REGARDING THE RULE OF LAW OF THE INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS ACCORDING TO PHRA DHAMMAPITAKA (P.A. PAYUTTO)'S VIEW.

PHITUX SANGSAYAN 4037306 SHES/M :

M.A. (ETHICAL STUDIES)

THESIS ADVISORS : PICHET KALAMKASAIT, M.A., WARIYA CHINWANNO, Ph.D., NIRAN PUNTHARAKIT, M.A., SOMPARN PROMTA, Ph.D., CHIRANIT HAVANOND, S.J.D.

ABSTRACT

The thesis is a qualitative approach to the literature aiming at a critical and comparative analysis of the ethical ideas of the of the Rule of Law according to the International Commission of Jurists and those of Phra Dhammapitaka (P.A. Payutto).

It is found from the study that the Rule of Law is the referring principle of the legal system in society comprising the Rule of Law as the Rule under the Law, the Procedural Rule of Law and the Substantive Rule of Law. Underlying the concept of both the International Commission of Jurists and Phra Dhammapitaka's is the view toward human nature, status and goal of life.

In Phra Dhammapitaka's view, the Rule of Law of the International Commission of Jurists is, though emphasizing human dignity, based on Negative Ethics. It cannot give man real happiness or free him from Dukkha which is the aim of man and cannot give happiness and unity to society through access to Dhamma. However, this Rule of Law does not obstruct the search for spiritual peace of the individuals. According to its objective, it may be used as a basic mechanism of human development and the system of social norms, especially law, for the real independence of individuals and happiness and peace in society. Hence the Rule of Law of the International Commission of Jurists and Buddhist Ethics of Phra Dhammapitaka are not conflicting. In Phra Dhammapitaka's view, the Rule of Law is merely a necessary passing period of society. For, Buddhist Ethics aims at providing real independence, spiritual independence, for both individuals and society.

Thus Buddhist Ethics is worth considering as the basis of the adaptation of the Rule of Law and legal system in present society.

KEY WORDS: ETHICS / THE RULE OF LAW / PHRA DHAMMAPITAKA (P.A. PAYUTTO) / THE INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS

198 p. ISBN 974-04-3175-5